

TUUNTJE

voedseltuin Westerkwartier

JAARVERSLAG 2019

**STICHTING TUUNTJE, VOEDSELTUIN WESTERKWARTIER
HET BESTUUR
OPENDE, AUGUSTUS 2020**

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over 2019. De organisatie van Tuuntje heeft dit jaar verder vorm gekregen en Tuuntje heeft een blijvende positie in het zorgspectrum gekregen. Mensen, waarvoor Tuuntje een meerwaarde kan hebben, hebben de weg naar de begeleiders Appie en Willem gevonden.

Als bestuur hebben we in 2019 contacten gemaakt met de gemeente en zijn afspraken gemaakt voor 2020 t/m 2022. Deze afspraken hebben we als bestuur samen met de beide begeleiders ingevuld in de vorm van een actieplan. Bestuursleden bezoeken ook regelmatig bijeenkomsten van het Armoedepact.

Daarnaast zijn er bezoeken gebracht aan het distributiecentrum van de Voedselbank in Groningen. Daar is de organisatie heel blij met de stabiele aanvoer van gezonde groenten uit Tuuntje!

Veel dank zijn wij het afgelopen jaar verschuldigd aan de gemeente en aan mensen en instellingen die Tuuntje al of niet financieel hebben geholpen.

Met dezelfde inzet hopen we ook in 2020 er een goed en gezond jaar van te maken.

voorzitter Geert de Jong

Inleiding

Tuuntje is een voedseltuin van ruim 1.5 ha groot: 1 ha voor de groenteteelt in de volle grond en 0.5 ha kassenteelt voor groenten en fruit. Twee (part time) professionele krachten zijn aangesteld voor de teelt, begeleiding en coördinatie om met behulp van vele vrijwillige medewerkers, veelal mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, verse groenten te leveren aan alle voedselbanken in de provincie.

Via de Voedselbanken in de provincie Groningen voorziet Tuuntje een groot aantal mensen/gezinnen van de broodnodige gezonde en verse groenten. Het aantal personen dat gebruik maakt van de Voedselbanken in Groningen neemt nog jaarlijks toe. De vraag naar verse groenten stijgt navenant.

Met dit verslag willen we u op de hoogte brengen van de activiteiten van het afgelopen jaar 2019.

Missie en doelstelling

Ons staat voor ogen een samen redzame samenleving te bevorderen en daarmee een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid in de regio. Meetellen en meedoen ongeacht identiteit en cultuur.

De Stichting stelt zich als doel het versterken van de sociale cohesie en de kracht van de samenleving (burgerparticipatie) en door onder meer het verlichten van de armoede te bevorderen en sociale uitsluiting te verminderen.

De Stichting geeft vorm aan deze missie en doelstelling door met name via inzet van mensen met (tijdelijke) afstand tot de arbeidsmarkt en andere vrijwilligers vers geteelde groenten en fruit te produceren voor de voedselbanken.

Bedrijfsvoering

Tuuntje kende een stoeve start in 2019. De subsidietoekenning van de gemeente Westerkwartier voor de aanstelling van de beroepskrachten liet lang op zich wachten. Onzekerheid over de voortgang van Tuuntje speelde het hele eerste kwartaal van 2019. Diverse gesprekken met wethouders en politieke partijen (raadsleden) waren hoopvol maar de definitieve beslissing kwam pas eind maart.

Het volledig opstarten van het productie seizoen kwam daardoor pas in april helemaal op stoom.

Om deze onzekere situatie voor de komende jaren te voorkomen is voor de zomer een beleidsplan met financiële onderbouwing voor de komende drie jaar (2020-2022) opgesteld en ingediend bij de gemeente. Onder diverse voorwaarden heeft gemeente Westerkwartier ingestemd met een subsidie voor beroepskrachten voor de komende drie jaar.

Van de provincie Groningen is voor de periode 2019 – 2020 een subsidiebedrag ontvangen van € 10.000 voor de aanschaf van plantmateriaal en gereedschappen (c.q. onderhoud).

Tuuntje in beeld als werkplek

Door omstandigheden komen sommige mensen (tijdelijk) moeilijk mee in onze maatschappij, maar willen ze wel degelijk deel uitmaken van die maatschappij en daaraan hun bijdrage leveren. Met Tuuntje willen we juist die mensen aanmoedigen om (onder begeleiding) weer het beste in hun zelf naar boven te halen en tegelijkertijd een bijdrage te leveren aan de maatschappij.

Werken aan naamsbekendheid, netwerken en promoten van Tuuntje als werkplek voor vrijwilligers blijft een van de speerpunten van Tuuntje. Met diverse organisaties zijn contacten gelegd voor een rondleiding op Tuuntje om de mogelijkheden voor plaatsing van vrijwilligers op Tuuntje te bespreken. Er zijn gesprekken gevoerd met als resultaat dat ze binnen hun klantenbestand bij geschikte kandidaten zullen verwijzen naar Tuuntje.

Tuuntje heeft op verzoek diverse lezingen met uitleg over de opzet en werkwijze gegeven aan verschillende maatschappelijke organisaties.

Begeleiding en coördinatie

Twee parttime begeleiders / coördinatoren zorgen voor het goed reilen en zeilen van Tuuntje. Planning, promotie, opstellen teeltplannen en het onderhouden van contacten met nieuwe- en betrokken organisaties zijn naast de persoonlijke begeleiding van vrijwilligers regelmatig voorkomende werkzaamheden.

Nieuwe vrijwilligers worden altijd ontvangen met een kennismakingsgesprek of intake. Sommige hebben een begeleider vanuit een zorgtraject. In dat geval komt die begeleider standaard mee bij de kennismaking. Meestal bieden we na een kennismakingsgesprek aan om alvast direct even mee te draaien. Onze ervaring is dat het voor die mensen vaak drempelverlagend werkt om de volgende keer alleen te durven komen.

Bij de begeleiding bieden we maatwerk, afgestemd op de mogelijkheden van de vrijwilligers. Mensen die 'slecht' ter been zijn werken bijvoorbeeld in de kassen en bij de kweektafels waar egale verharding is. Anderen worden ook ingezet in het open veld. De een doet graag routineklussen, de ander wil graag allround werken en zoveel mogelijk teeltkennis opdoen.

De ene vrijwilliger vraagt meer begeleiding (toezicht) dan de ander. Begeleiders werken daarom volledig mee bij de uitvoering, want naast een fijne werkplek streven we ook naar een goede teeltopbrengst. Het zou jammer zijn dat bij het onkruid wieden de bonen weg geschoffeld worden in plaats van het onkruid, of dat er tomaten worden geplukt terwijl de opdracht was om paprika's te oogsten.

De uren inzet voor Tuuntje is, afhankelijk van de wens en mogelijkheden, per vrijwilliger verschillend. Dit varieert van één dagdeel tot acht dagdelen per week. Dit betekent voor de bezetting dat de samenstelling van de werkploeg per dag verschillend is.

Voor de begeleiders vraagt bovenstaande flexibiliteit, improvisatie en creativiteit. Ook de weersomstandigheden noodzaken regelmatig tot bijstelling van de planning. Al met al is de begeleiding intensief, maar de onderlinge goede sfeer op Tuuntje en de saamhorigheid geven veel voldoening.

Vrijwilligers

Het aantal vaste vrijwillige medewerkers beweegt rond de twintig. Daarnaast is er een pool van oproepkrachten, mensen die tijdens drukke werkzaamheden een handje willen helpen. Dit voorjaar is één medewerker doorgestroomd naar een (tijdelijke) betaalde baan. Een ex-vrijwilliger die was uitgestroomd is weer teruggekeerd na een verkeersongeval met langdurig herstel.

Nieuwe vrijwilligers worden aangedragen door de gemeenten en welzijns- en zorginstellingen. Enkelen melden zich naar aanleiding van media aandacht voor Tuuntje of via mond tot mond 'reclame'.

Vanuit diverse middelbare scholen hebben drie jongeren in het kader van een maatschappelijk stage of examenopdracht op Tuuntje meegewerkt.

In het najaar heeft het bestuur van Tuuntje een stampot maaltijd buffet verzorgd voor alle vrijwilligers. Voor velen een smakelijke en gezellige kennismaking.

Productie

Een voedseltuin is voor de productie deels afhankelijk van klimatologische omstandigheden. Het voorjaar was relatief koud en nat, de zomer van 2019 was warm en droog. Niet ideaal voor de groenteproductie.

Toch kon jaarrond vrijwel wekelijks groente geoogst en geleverd worden. In het vroege voorjaar en late najaar bestaat de oogst vooral uit spruitkool en boerenkool van de volle grond. Ook spinazie uit de kas kan al vroeg geleverd worden. Daarna volgen al gauw diverse soorten sla, andijvie, paksoi.

In de zomer neemt de variatie aan groenten toe omdat ook de meeste latere gewassen oogstrijp worden: pepers, tomaten, paprika's, chinese kool, komkommers, sperziebonen, aardbeien, rode biet, wortels en snijbiet en niet te vergeten verse aardappelen van 't land.

In totaal zijn er dit jaar 2134 kratten met een variatie aan groenten vanuit Tuuntje, via het verdeelcentrum van de voedselbanken in Stad, aan de diverse voedselbanken geleverd (zie bijlage 1: geleverde producten).

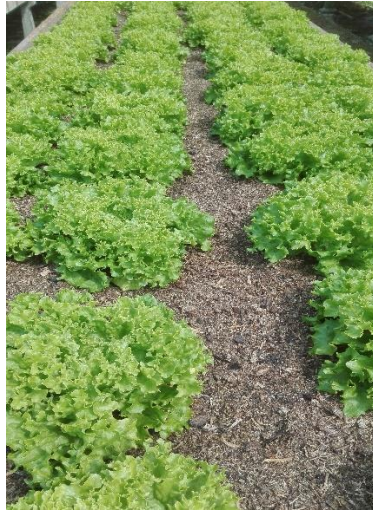
Extra vermeldenswaardig is de inzet en betrokkenheid van onze vrijwilligers. In de warme en droge zomermaanden is met een weekenddienst gedraaid om verdrogen van de groenten te voorkomen. In het weekend water geven en de sproei-installatie bedienen is zodoende een gezamenlijke verantwoordelijkheid geworden.

De voedselbanken geven voortdurend te kennen dat ze erg blij zijn met de grote leveranties van Tuuntje omdat er een blijvend gebrek is aan verse groenten bij de uitgifte van voedselpakketten (zie bijlage 2 Waardering productie van distributiecentrum Groningen).

Samenvattend

Tuuntje blijft zich inzetten voor een samen redzame samenleving. Met tal van mensen wordt hieraan hard gewerkt: levering van verse biologische groenten, volop contacten om vrijwilligers en zij die te maken hebben met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten, veel netwerkactiviteiten en naamsbekendheid.

Voor ons alle reden om door te gaan en met vertrouwen en onverminderd enthousiasme de komende jaren tegemoet te zien.

Van stek naar oogstproduct

De oogst op weg naar de Voedselbank

De vollegrondteelt

Bijlage 1: overzicht geleverde producten:

Wekelijks worden er op woensdag verse groenten geleverd aan de Voedselbanken.
Hieronder het overzicht van geteelde en geleverde producten 2019:

- spinazie
- diverse soorten sla
- andijvie
- paksoi
- aardbeien
- koolrabi
- komkommers
- pepers en paprika's
- sperziebonen.
- spekbonen
- snijbonen
- bruine bonen
- droogbonen
- snijbiet
- gele courgettes
- groene courgettes
- spruitkool
- prei
- aardappelen
- tomaten
- chinese kool
- rode biet
- wortelen
- boerenkool
- radijs
- diverse keukenkruiden

Bijlage 2: Waardering productie van distributiecentrum Groningen

VOEDSELBANKEN.NL

Oog voor voedsel • Hart voor mensen

DISTRIBUTIECENTRUM VBN, REGIO GRONINGEN
ULGERSMAWEG 57 9731 BL GRONINGEN

Aan : stichting Tuuntje Opende
c.c. : Appie Wijma en Willem de Vries
Datum : 20 juni 2019
Betreft : waardering productie
Behandeld door: Ulfert Molenhuis, bestuursvoorzitter

Geachte Appie en Willem en stichting-bestuurders,

Gisteren werden er maar liefst 72 kratten gevuld met verse kroppen sla afgeleverd die we konden verdelen over de aangesloten negen voedselbanken. Dat was slechts een onderdeel van de uitzonderlijk hoge productie die jullie voor onze cliënten leveren vanaf de beide tuinen in Opende.

We willen jullie graag laten weten dat wij als distributiecentrum, maar ook als Voedselbank stad Groningen, erg content zijn met de omvang van jullie producten en de hoge kwaliteiten van deze biologisch geteelde groenten/fruit.

Wij weten maar al te goed dat niet eenvoudig is om dit allemaal voor elkaar te krijgen, maar het lukt jullie steeds maar weer opnieuw voldoende groene handen te leveren en ook de boedel financieel in de hand te houden. Wij hebben daar als bestuur en bedrijfsleiding heel veel respect en waardering voor.

Zouden jullie ons eens per kwartaal een opgave willen doen van de soort en hoeveelheid groenten/fruit die jullie ons leveren, dan kunnen wij dat rapporteren aan de bij ons aangesloten Voedselbanken.

Nogmaals dank en met een hartelijke groet,
namens bestuur en bedrijfsleiding
Distributiecentrum Groningen en Voedselbak stad Groningen

Ulfert Molenhuis